

Delad hastighet som stadsplaneringskoncept

Hajdi Ayoub & Tarek Dirawi

Bakgrund

Idag speglar våra städer en dominerande användning av motordrivna fordon och dess behov medan de aktiva transporterna nonchaleras. Detta har resulterat till extrema luftföroreningar med stora risker på människans hälsa och miljön. Den globala uppvärmningen orsakad av människan är en av nutidens svåraste samhällsutmaningar, det innebär även att 95-98% av de boende i europeiska städer andas skadliga luftföroreningar. Enligt Världshälsoorganisationen dör cirka 1 miljon människor i Europa på grund utav fysisk inaktivitet. Studier visar även på att var fjärde person inte uppfyller minimikraven för daglig rörelse. Befolkningen i världen blir allt större och urbaniseringen förväntas fortsätta. År 2050 beräknas enligt Europeiska miljöbyrå cirka 70 % av världens befolkning bo i städer. Den accelererande urbaniseringen ställer betydligt högre krav på stadens uppbyggnad och innefattar även en god social hållbarhet, låg klimat- och miljöpåverkan och ett hållbart resursanvändande.

95-98%

av den Europeiska befolkningen andas luftföroreningar

1 miljon

människor dör varje år på grund av fysisk inaktivitet

70%

av världens befolkning kommer att bo i städer

Syfte & metod

Syftet med detta examensarbete är att utvärdera stadsplaneringskonceptet delad hastighet och hur väl det uppfyller kraven för en bättre stadsmiljö. Vidare ska behovet och möjligheterna till implementering undersökas. Studien är baserad på en litteraturstudie samt intervju- och enkätstudier. Enkäterna besvarades av 18 trafikplanerare verksamma på olika kommuner i Sverige och intervjuerna genomfördes med tre olika trafikplanerare verksamma i Helsingborg, Lund och Malmö. Genom intervju- och enkätstudierna har en uppfattning om hur kommunerna arbetar med hastighetsåtgärder formats och kommunernas framtida visioner erhållits. Dessutom har möjligheten till implementering av delad hastighet studerats. Litteraturstudien ger oss en god förståelse för hur stadsplaneringskonceptet funkar och vilka påföljder det har.

Sammanfattning

Delad hastighet är ett stadsplaneringskoncept som bygger på att skapa en mer jämlik hastighet mellan olika trafikanter i staden. Detta ska uppnås genom att bygga ett stadsrum som är anpassat efter cyklister och fotgängare för att på så vis öka deras framkomlighet och främja användandet av hållbara transportmedel. Stadsrummet ska även ses som en social yta där människan är trygga och mår bra av att vistas på. Den sänkta hastigheten bidrar till ökad trafiksäkerhet och trygghet samt skapar bättre förutsättningar för andra alternativ än motorfordonet. Detta är något kommunerna arbetar med för att öka användandet av mer hållbara medel och skapa en bättre miljö där människor trivs och vistas på. Genom att bland annat anpassa gestaltningen och utformningen av stadsrummen.

Figur : Illustration av en vision med delad hastighet som stadsplaneringskoncept.

För att våra städer ska vara hållbara i längden och klara den ökade befolkningen som förväntas i våra städer krävs det en förändring i vår stadsplanering. Delad hastighet är en möjligt lösning men för att uppnå dess maximala värde krävs det att uppbyggnaden genomförs korrekt med hänsyn till alla i stadsrummet. Detta då alla är i stort behov av effektiva transporter. För att lyckas implementera delad hastighet krävs ett utökat stöd både ekonomiskt men även politiskt.

